

Talonmies tiedottaa 1.4.2021

Talonmiehen kirje 1/2021

Kevättervehdys Talonmiesryhmältä!

Korona ja rajoitukset jatkuvat jo toista vuotta. Rajoitusten vuoksi kansalliskirjaston asiakaspalvelupisteet ovat toistaiseksi kiinni. Pääosa henkilökunnasta työskentelee edelleen etänä. Digitaaliset palvelumme toimivat normaalisti ja kaikki tilaisuudet järjestetään toistaiseksi etäyhteyksin. Tähän Talonmiehen kirjeeseen on koottu ajankohtaista tietoa Melinda-kuvailijoille.

1. Talonmiehen kirjeet uudistuvat

Talonmiehen kirjeitä pyritään jatkossa lähettämään noin neljä kertaa vuodessa.

2. Ennakkotietojen käsittelystä

Kirjavälitykseltä saaduissa ennakkotietueissa on tasokoodina 8 (=LDR/17=8). Aloittaessasi ennakkotietueen täydentävän kuvailun, tee nämä muutokset:

- Muuta tasokoodi (=LDR/17=8) vastaamaan uutta tasoa. Vaihda tasokoodiksi 5, jos verkkoaineisto on pakko kuvailla aineistoa näkemättä. Mikäli aineisto on käsillä ja tarkistettavissa, vaihda tasokoodiksi 4, kun kuvailu on valmis. Valmis tietue Melindassa on yleensä tasoa 4, lukuun ottamatta Kansallisbibliografian tietueita, joissa tasokoodi on täydellinen eli #. [Lue lisää tasokodeista.](#)
- Muuta 040 \$a FI-KV:n tilalle oman organisaatiosi ISIL-tunnus
- Korjaa virheet
- Poimi soveltuvat 653-termit auktorisoiduiksi asiasanoiksi 6xx-kenttiin ja poista ylimääräiset 653-kentät. Ennakkotietotasoisten avainsanojen käsittelyn selkeyttämiseksi 653-kenttiin tullaan ehkä jo kevään aikana lisäämään osakenttä |g ENNAKKOTIETO
- Poista nämä kentät:

500|a ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS

500|a TARKISTETTU ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS

500|a Koneellisesti tuotettu tietue.

- Älä muokkaa/poista kenttiä, joissa |9 FENNI<KEEP>, |5 FENNI tai |5 FI-VAPAA
 - Älä siis poista kenttää: 594|a ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS |5 FENNI

Katso lisätietoja ennakkotietueiden MARC-kenttien käsittelystä [Onix-aineistojen automaattiset tuonnit Melindaan](#) / Satu Niininen, Kansalliskirjasto.

3. Fennica- ja Viola-tietueiden käsittelystä

Älä muuta tai poista:

- 000/17 arvo # (tyhjä = täydellinen, kansallisbibliografiataso)
- 008/39 arvo on # (tyhjä = täydellinen, kansallisbibliografiataso)
- 040 \$a FI-NL
- 040 \$a FI-NLD
- 042 #a finb – Fennica-tietueet
- 042 #a finbd – Viola
- Kenttiä, joissa \$9 FENNI<KEEP>, \$5 FENNI, \$5 FI-VAPAA, \$9 VIOLA<KEEP>, \$5 VIOLA, FENNI<DROP> tai VIOLA<DROP>
 - Esimerkiksi kirjoitusvirheet saat korjata
 - [Kysy fennica-postin kautta](#), jos Fennican ja Violan kenttiin liittyy ongelmia

4. Kuvailun asiantuntijaryhmien kuulumisia

- **Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmä KUMEAn kokousmuistiot ja kuulumiset pääset lukemaan täältä**
 - Onhan [Painetun monografian RDA-kuvailu](#) : pikaohje sinulle tuttu? Sieltä pystyt helposti tarkastamaan kuvailun eri osa-alueiden tiedonlähteet, linkit RDA-sääntökohtiin ja tiedot siitä onko kyseessä teokseen, manifestaatioon vai ekspression liittyvä tieto.
 - KUMEAn peli- ja videotallennetyöryhmä on päivittänyt peli- ja videotallenteiden ohjeita ja lisännyt esimerkkejä [Pelien RDA-ohje](#) ja [Videota llenteiden RDA-kuvailuohje](#)
 - Kuvailukysymyksiä ja -kommentteja voi lähettää [sähköpostitse](#)
- **Musiikin kuvailun asiantuntijaryhmän Muusan päätöksiä:**
 - Äänitteen toistokanavien määrä suositellaan merkittäväksi 344-kentän osakenttään g, jos tieto on helposti todennettavissa. Tämä koskee myös termiä stereo. Toistokanavien määrää ei enää suositella merkittäväksi 300-kentän osakenttään b.
 - Muistutuksena, että RDA:n mukaan libreton päävastuullinen tekijä on libretisti. Musiikkiteos ja siinä käytetty libretto ovat eri teoksia. Muusa kehottaa tietokantoja ja kirjastoja tekemään takautuvia korjauksia librettotietueiden pääkirjauksiin vastaamaan RDA-ohjetta
 - Lue lisää Muusan päätöksistä ryhmän [kokousmuistioista](#)
 - Musiikin kuvailuun liittyviä kysymyksiä voit lähettää suoraan [Muusa-ryhmälle](#)
- **Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän Siskun kokousmuistiot**
 - Oletko jo tutustunut Siskun laatimaan [sisällönkuvailun oppaaseen](#)
 - Katso myös Marjut Puomisen (Helsingin kaupunginkirjasto) esitys [KAUNO-ontologia ja SLM-sanasto fiktioaineiston kuvailussa](#) ja Outi Hintikan (Kirjastopalvelu) esitys [385-kentän käytöstä](#) Talonmies-Extrassa 7: Sisällönkuvailu 25.3.2021.

- Sisällönkuvailuun liittyvissä asioissa, [ota yhteyttä Siskuuun](#)
- **Kuvailustandardiryhmän kokousmuistioihin** [pääset tutustumaan täällä](#)
 - ryhmän keskeiset painopisteet kaudelle 2020-2021 ovat:
 - Uuden RDA:n käyttöönoton tukeminen
 - Kuvailun rakennemuutoksen edistäminen
 - Kuvailuvaan metatietoon vaikuttavaan muuhun metatietoon ja muihin standardeihin perehtyminen
 - Automaattisesti tuotetun kuvailevan (bibliografien) metatiedon laatuvaatimusten määrittely
 - Voit lähettää kysymyksiä tai kommentteja ryhmän [sähköpostilistalle](#)
- **Liittymisohjeet** [postituslistoille](#) löydät [täältä](#)

5. Kevään tärkeitä tapahtumia

- Melinda-Aleph-peruskoulutukset:
 - 15.4.2021 klo 10-12 Osa 1
 - 12.5.2021 klo 10-12 Osa 2
 - 27.5.2021 klo 10-12 Osa 3

[Lisätietoja Aleph-koulutuksesta.](#)

- 20.4.2021 Yhdessä eteenpäin korkeakoulujen Melinda-Koha-kuvailutyössä

Tilaisuus on suunnattu Koha-järjestelmää käyttävien korkeakoulukirjastojen kuvailijoille.

[Lisätietoja tapahtumasta.](#)

- 22.4. Talonmiehen tuokio 26
- 5.5. Melinda-kevätseminaari
- 20.5. Talonmiehen tuokio 27

6. Aiemmat kirjeet ja tapahtumat

Kaikki aiemmat talonmiehen kirjeet ovat luettavissa Melinda-wikistä sivulta [Talonmiehen palsta](#).

Tässä listaus kaikista tänä vuonna pidetyistä webinaareista – tallenteet ja diat löytyvät myös [Melinda-wikistä](#).

- Talonmies-Extra 7: Sisällönkuvailu 25.3.2021
- Kuvailun tiedotuspäivä 18.3.2021
- Talonmiehen tuokio 25 18.2.2021

Tallenteita emme säilytä wiki-sivuilla kahta viikkoa kauempaa ilman tekstitystä. Tärkeimpien koulutusten videotallenteet tekstitämme ja ne säilyvät wiki-sivuilla kauemmin.

7. Melindan laatua parannetaan muun muassa massakorjauksina Kansalliskirjastossa

Alkuvuodesta 2021 on korjattu esimerkiksi näitä: YSO:n kanssa samoja muiden sanastojen asiasanoja siivottu pois, puuttuvia 336-, 337- ja 338-kenttien osakenttiä lisätty/korjattu, väärän kokoisia 007-kenttiä ja suhdetermejä e-osakenttiin korjattu.

Toiveita massakorjauksien aiheista ja metatietovarantoon liittyviä kysymyksiä voitte lähettää [melinda-postiin](#).

Hyvää ja aurinkoista pääsiäisen aikaa!

Toivottelee Talonmiesryhmä